Tilsynsnotat vedrørende § 3-beskyttet natur langs cykelsti-trace Mejrup-Skave - maj 2025

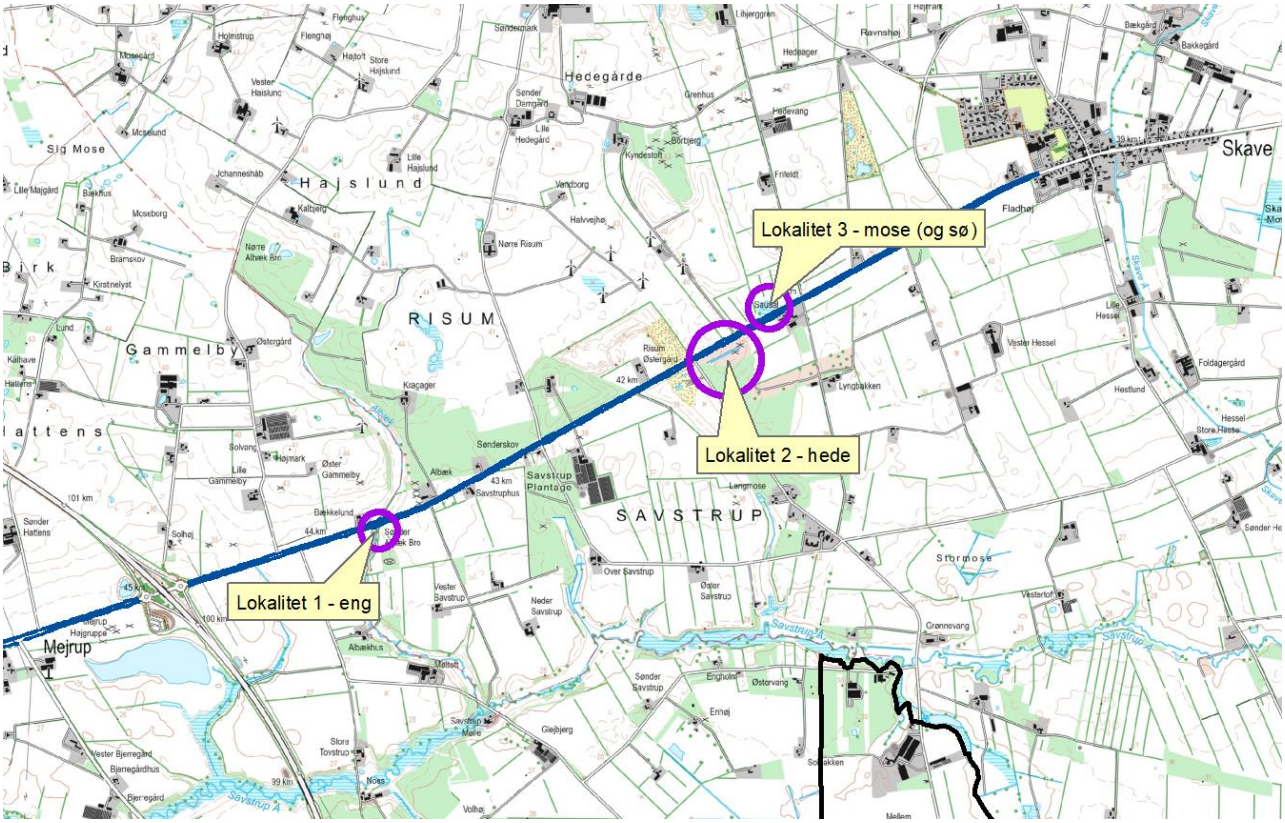

Oversigtskort – tre tilsete § 3-beskyttede lokaliteter langs cykelstitracéet Mejrup-Skave

Lokalitet 1 – eng

Skrænterealet syd for vejarealet ned mod Albæk – som delvist inddrages som arbejdsareal og/eller egentligt projektareal – er vejledende § 3-registreret som beskyttet fersk eng, og tilsynet har derfor haft fokus på afklaring af § 3-status og -tilstand der.

Planteliste fra skrænt og det første flade stykke neden for skrænten (dominerende arter er understreget):
Eg, ask, fuglekirsebær, navr, tjørn, almindelig røn, elm, glansbladet hæg, syren, hunderose, fjeldribs, rynket rose, mælkebøtte, almindelig syre, skvalderkål, hundegræs, vorterod, feber-nellikerod, rød svingel, burre-snerre, fløjlsgræs.

Skrænten og det nærmeste flade stykke neden for denne er ikke særlig fugtige. Samlet set indikerer plantesammensætningen ikke beskyttet eng eller andre § 3-beskyttede naturtyper. §3-afgrænsningen er efterfølgende ajourført i Miljøportalen, og den nye afgrænsning ses på et udklip fra Miljøportalen herunder.

Projektet vil efter kommunens vurdering ikke påvirke den § 3-beskyttede eng ved Albæk/lokalitet 1.

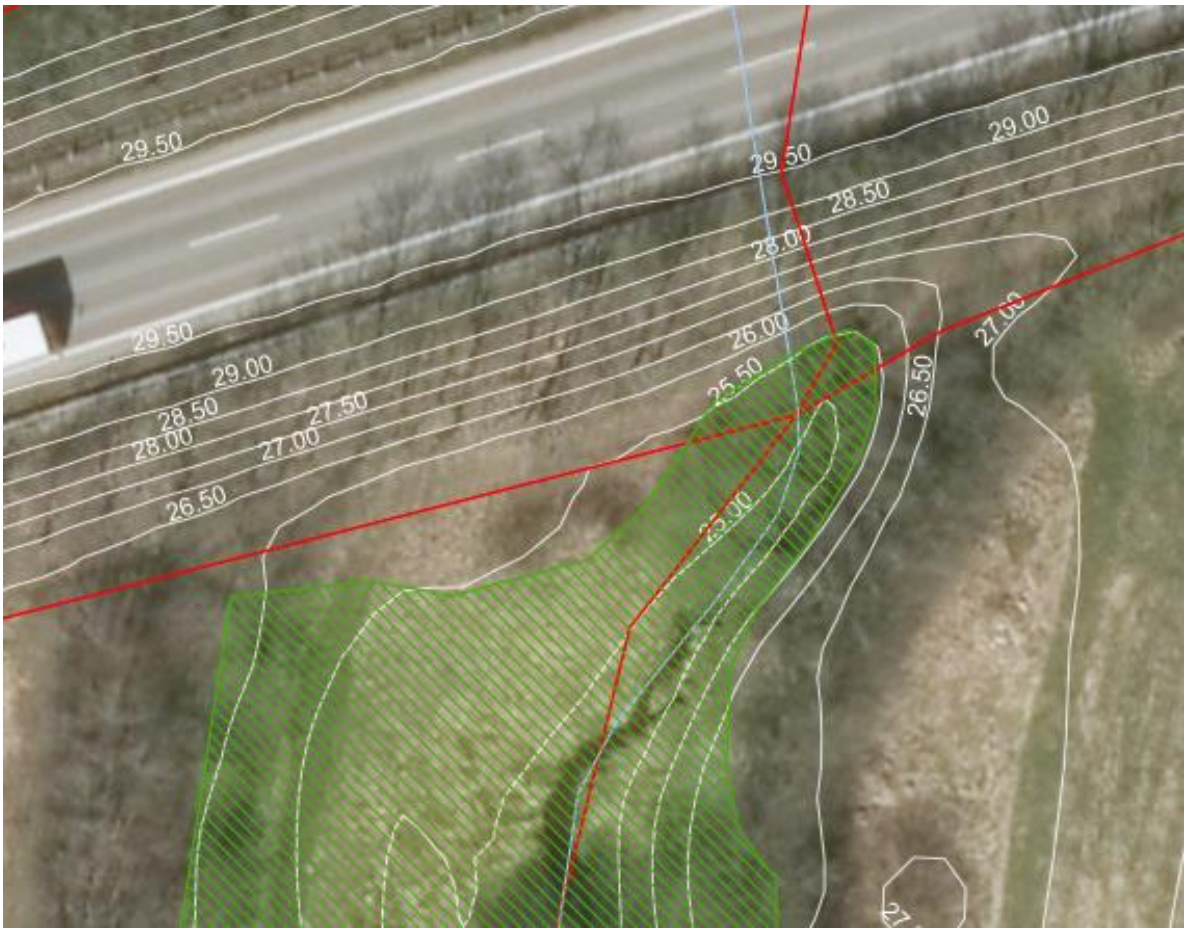

Luftfoto 2018. Klip fra Danmarks Arealinformation 6. maj 2025, hvor engens afgrænsning er tilrettet. Desuden ses skel (rød streg), terrænkurver (hvid streg) og vandløb (lyseblå streg).

Lokalitet 2 – hede

Tilsynet havde fokus på et bælte langs med Viborgvej af ca. 4 meters bredde fra eksisterende kørebanekant og omtrent ind til den linje, der i projektet er projekteret som "terrænkant, hvor projektet tilslutter eksisterende terræn", og som også er omtrent sammenfaldende med bunden af den eksisterende vejgrøft. Denne zone svarer også alt væsentligt til det område langs vejen, som ikke er registreret som beskyttet hede, og som støder op til den registrerede beskyttede hede syd for vejen.

Den registrerede hede rummer dominans af dværgbuske og andre plantearter, som er karakteristiske for naturtypen hede, og tilsynet har derfor ikke omfattet den hidtidige hederegistrering.

Planteliste fra zonen mellem kørebanekant og hede:

Tjørn, gråpil, eg, mirabelle, krybende pil, gyvel, markfrytle, almindelig hønsetarm, eng-rapgræs, engelsk græs, almindelig kongepen, almindelig røllike, håret høgeurt, flipkrave, fløjlsgræs, (hvid) snerre, lancetbladet vejbred, prikbladet perikon, almindelig hvene, almindelig syre, draphavre, håret star, pimpinelle, rød svingel, dværgbunke, rejnfan, strand-vejbred, vellugtende gulaks, vild kørvel, hvidkløver, hundegræs, hvid okseøje, blodrød storkenæb og stor fladstjerne.

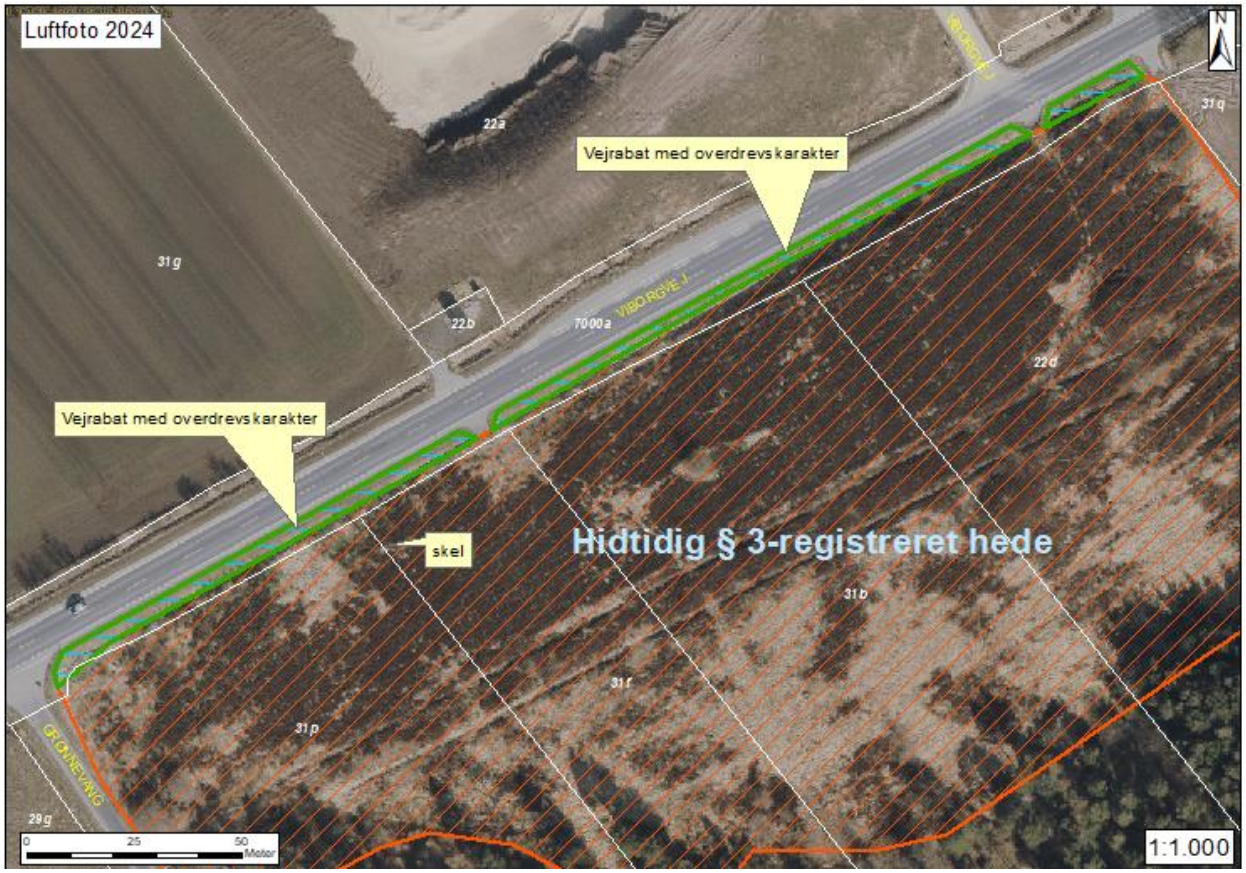

Luftfoto 2024. Skel, hidtidig § 3-registrering og vejrabat med overdrevsvegetation.

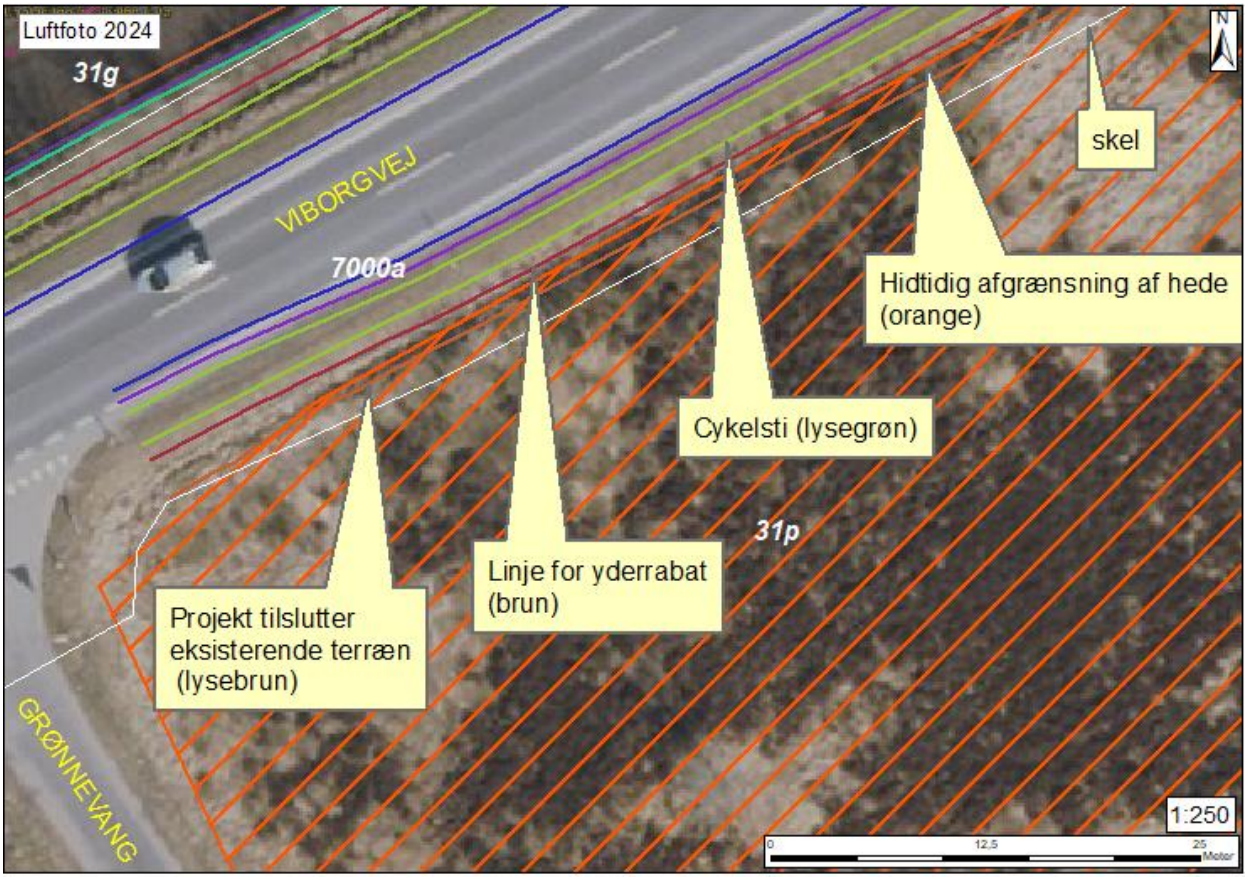

Luftfoto 2024. Projektlinjer, leveret af Niras/Vejdirektoratet, samt skel og hidtidig § 3-afgrænsning.

Konklusion:

Vejrabatten mellem kørebanekanten og den registrerede beskyttede hede opfylder kriterierne for beskyttet overdrev efter naturbeskyttelseslovens § 3, da der er en udbredt forekomst af mange plantearter, som er karakteristiske for naturtypen overdrev. Umiddelbart vil det derfor være nærliggende at registrere denne zone som en del af den beskyttede hede som et mosaikelement med overdrevskarakter i det samlede hedeareal.

Imidlertid skal opmærksomheden henledes på ordlyden på side 27 i "Vejledning om registrering af beskyttede naturtyper" fra Miljøministeriet, 1993, hvor det i afsnittet om feltregistrering af overdrev hedder: "*Kulturgræsmarker, der omlægges hyppigt, samt vejskrænter og jernbaneskråninger registreres ikke som overdrev*." En lignende undtagelse er nævnt i vejledningens afsnit om heder.

Den nyere registreringsvejledning fra 2019 omtaler ikke de samme forhold, men henviser i øvrigt flere gange til vejledningen fra 1993, så Holstebro Kommune må som myndighed på området antage, at anvisningerne om jernbaneskråninger og vejskrænter stadig er retvisende for kommunernes registrering af beskyttet natur.

Kommunen vil derfor ikke registrere den undersøgte zone mellem kørebanekant og vejgrøft som beskyttet natur, ligesom kommunen vil sørge for, at den eksisterende registrering af beskyttet hede inden for vejmatriklen – svarende omtrent til sydsiden af den eksisterende vejgrøft og vejskrænten i tilknytning hertil – sløjfes i Miljøportalens register over beskyttet natur.

Lokalitet 3 – mose

Neden for vejskrænten nord for Viborgvej er terrænet fladt, fugtigt til vådt og omtrent i niveau med den nord for beliggende § 3-registrerede mose. Der er en slået sti mellem skrænt og registreret mose, som også er ret fugtig.

Planteliste fra det flade stykke fra skrændtfoden og frem til hidtidig registreret mose – inklusive stien (dominerende arter er <u>understreget</u>):
Eg, birk, <u>gråpil</u>, sargents æble, <u>mosebunke</u>, <u>gul iris</u>, bidende ranunkel, lav ranunkel, stor nælde, mangeløv sp., lysesiv, dyndpadderok, bredbladet dunhammer, kragefod, liden andemad, kær-svovlrod og kær-tidsel.

Det undersøgte område rummer stedvist blankt vand på trods af en pt. tør periode og opfylder både hydrologisk og botanisk kriterierne for at være § 3-beskyttet mose. I modsætning til vurderingen under "Lokalitet 2 – hede" om, at vejgrøfter og -skrænter inden for vejmatriklen er undtaget § 3-beskyttelse, er moser ifølge vejledningen fra 1993 ikke omfattet af den undtagelse fra beskyttelse.

Det område, der opfylder de hydrologiske og botaniske kriterier, nyregistreres derfor som beskyttet mose på Miljøportalen og tillægges den eksisterende mose.

Således vil en del af det område, der er planlagt som arbejdsareal – foruden en grøft og en del af et forløb, hvor projektet slutter sig til eksisterende terræn, og hvor terræn og bevoksning antagelig påvirkes – befinde sig inden for afgrænsningen af beskyttet natur, og anlægsarbejdet som hidtil beskrevet vil kræve dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Da projektet vil kunne karakteriseres som af bredere samfundsmæssig interesse, er Holstebro Kommune indstillet på at meddele dispensation til påvirkning af mosen inden for projekt-området, idet der vil blive stillet vilkår om mindst mulig påvirkning af mosen.

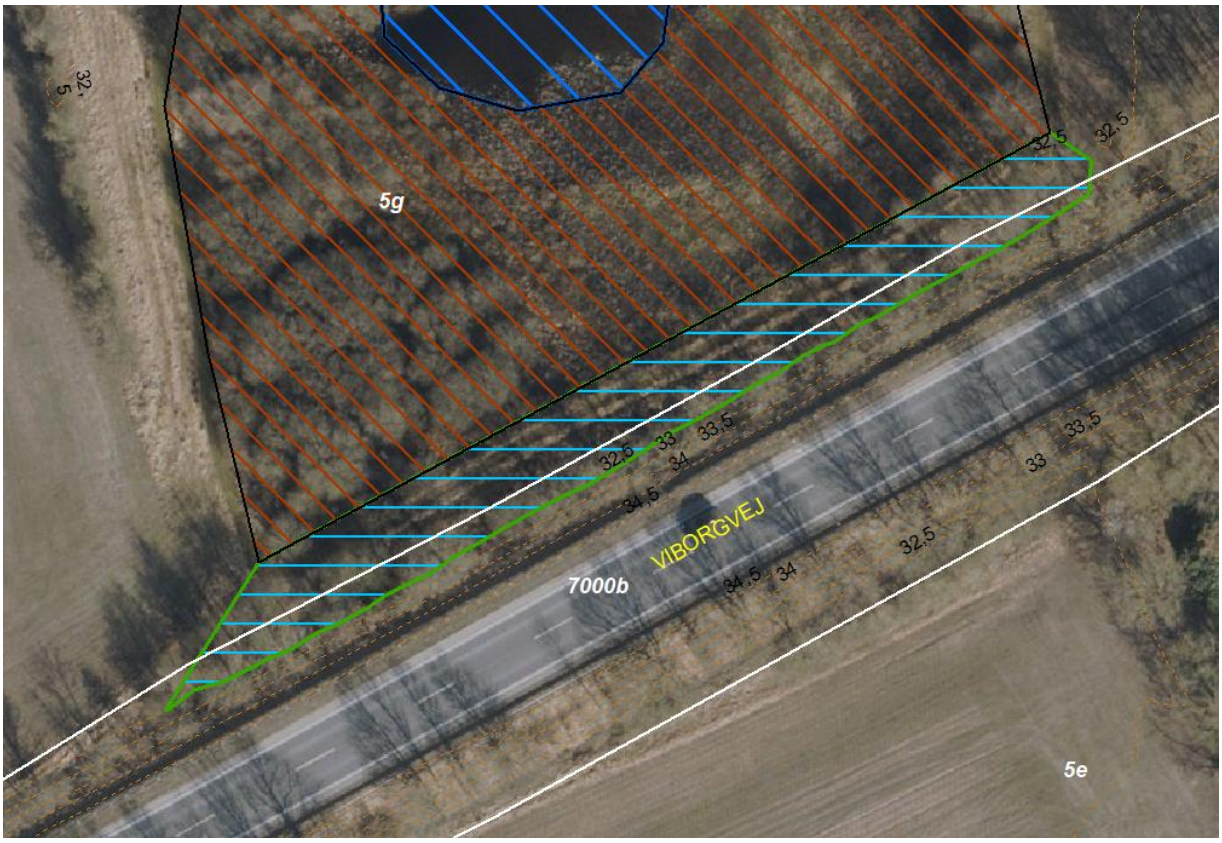

Luftfoto 2025. Området med vandret lyseblå skravering med grøn streg i kanten ind mod bunden af vejskråningen - svarende omtrent til kote 32,5 (stiplet orange streg) – har mosekarakter og nyregistreres fremover som beskyttet mose.

Desuden ses skel (hvid streg), og hidtil registreret mose (brun skravering).